

Egy fogalom, és ami mögötte van avagy mit értenek napjaink egyetemistái a demokrácia alatt

Nyüsti Szilvia

Debreceni Egyetem
Szociológia és Szociálpolitika Tanszék

Magyar Szociológiai Társaság éves konferenciája
2010. november 5-7.
Budapest

Áttekintés

- 1 A kutatásról
- 2 A definiálás nehézségei
- 3 Korábbi kutatások
- 4 Az új módszer
 - A módszer bemutatása
 - A módszer eredményei
- 5 Összegzés

Áttekintés

- 1 A kutatásról
- 2 A definiálás nehézségei
- 3 Korábbi kutatások
- 4 Az új módszer
 - A módszer bemutatása
 - A módszer eredményei
- 5 Összegzés

A kutatásról

- A kutatás kerete:
 - *Campus-lét kutatás (2010-2012)*
- Kutatási kérdés:
 - Mit értenek a Debreceni Egyetem hallgatói a demokrácia fogalma alatt?

A kutatásról

- A kutatás kerete:
 - *Campus-lét kutatás (2010-2012)*
- Kutatási kérdés:
 - Mit értenek a Debreceni Egyetem hallgatói a demokrácia fogalma alatt?

A kutatásról

- A kutatás kerete:
 - *Campus-lét kutatás (2010-2012)*
- Kutatási kérdés:
 - Mit értenek a Debreceni Egyetem hallgatói a demokrácia fogalma alatt?

A kutatásról

- A kutatás kerete:
 - *Campus-lét kutatás (2010-2012)*
- Kutatási kérdés:
 - Mit értenek a Debreceni Egyetem hallgatói a demokrácia fogalma alatt?

A kérdés jelentősége

- A demokrácia jellegzetessége (intézmények, állampolgárok) =>
- Fontos az állampolgárok
 - gondolkodásának
 - magatartásánakmegértése.
- A célcsoport jellemzői
 - A rendszerváltás óta felnőtt első generáció
 - Ők a jövő értelmisége

A kérdés jelentősége

- A demokrácia jellegzetessége (intézmények, állampolgárok) =>
- Fontos az állampolgárok
 - gondolkodásának
 - magatartásánakmegértése.
- A célcsoport jellemzői
 - A rendszerváltás óta felnőtt első generáció
 - Ők a jövő értelmisége

A kérdés jelentősége

- A demokrácia jellegzetessége (intézmények, állampolgárok) =>
- Fontos az állampolgárok
 - gondolkodásának
 - magatartásánakmegértése.
- A célcsoport jellemzői
 - A rendszerváltás óta felnőtt első generáció
 - Ők a jövő értelmisége

A kérdés jelentősége

- A demokrácia jellegzetessége (intézmények, állampolgárok) =>
- Fontos az állampolgárok
 - gondolkodásának
 - magatartásánakmegértése.
- A célcsoport jellemzői
 - A rendszerváltás óta felnőtt első generáció
 - Ők a jövő értelmisége

A kérdés jelentősége

- A demokrácia jellegzetessége (intézmények, állampolgárok) =>
- Fontos az állampolgárok
 - gondolkodásának
 - magatartásánakmegértése.
- A célcsoport jellemzői
 - A rendszerváltás óta felnőtt első generáció
 - Ők a jövő értelmisége

A kérdés jelentősége

- A demokrácia jellegzetessége (intézmények, állampolgárok) =>
- Fontos az állampolgárok
 - gondolkodásának
 - magatartásánakmegértése.
- A célcsoport jellemzői
 - A rendszerváltás óta felnőtt első generáció
 - Ők a jövő értelmisége

A kérdés jelentősége

- A demokrácia jellegzetessége (intézmények, állampolgárok) =>
- Fontos az állampolgárok
 - gondolkodásának
 - magatartásánakmegértése.
- A célcsoport jellemzői
 - A rendszerváltás óta felnőtt első generáció
 - Ők a jövő értelmisége

Áttekintés

- 1 A kutatásról
- 2 A definiálás nehézségei
- 3 Korábbi kutatások
- 4 Az új módszer
 - A módszer bemutatása
 - A módszer eredményei
- 5 Összegzés

A definiálás nehézségei

- A fogalom gyakori használata
- Sokféle történeti jelentésréteg
- Országonként eltérő megvalósulási formák
- Az eszme és a gyakorlat kettőssége (*Sartori*)

A definiálás nehézségei

- A fogalom gyakori használata
- Sokféle történeti jelentésréteg
- Országonként eltérő megvalósulási formák
- Az eszme és a gyakorlat kettőssége (*Sartori*)

A definiálás nehézségei

- A fogalom gyakori használata
- Sokféle történeti jelentésréteg
- Országonként eltérő megvalósulási formák
- Az eszme és a gyakorlat kettőssége (*Sartori*)

A definiálás nehézségei

- A fogalom gyakori használata
- Sokféle történeti jelentésréteg
- Országonként eltérő megvalósulási formák
- Az eszme és a gyakorlat kettőssége (*Sartori*)

Áttekintés

- 1 A kutatásról
- 2 A definiálás nehézségei
- 3 Korábbi kutatások**
- 4 Az új módszer
 - A módszer bemutatása
 - A módszer eredményei
- 5 Összegzés

Korábbi kutatások

- **Kvantitatív kutatások túlsúlya**

- zárt kérdések
- nyitott kérdések
- asszociációs kérdésblokk
- ezek kombinációi

- **Példák**

- *Simon János (1990-92)*
- *Erős Ferenc, Murányi István (1994-96)*
- *The Civic Education Study (CIVED 1999)*
- *ISSP 2004*
- *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya
 - zárt kérdések
 - nyitott kérdések
 - asszociációs kérdésblokk
 - ezek kombinációi
- Példák
 - *Simon János (1990-92)*
 - *Erős Ferenc, Murányi István (1994-96)*
 - *The Civic Education Study (CIVED 1999)*
 - *ISSP 2004*
 - *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya
 - zárt kérdések
 - nyitott kérdések
 - asszociációs kérdésblokk
 - ezek kombinációi
- Példák
 - *Simon János (1990-92)*
 - *Erős Ferenc, Murányi István (1994-96)*
 - *The Civic Education Study (CIVED 1999)*
 - *ISSP 2004*
 - *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- **Kvantitatív kutatások túlsúlya**

- zárt kérdések
- nyitott kérdések
- asszociációs kérdésblokk
- ezek kombinációi

- **Példák**

- *Simon János (1990-92)*
- *Erős Ferenc, Murányi István (1994-96)*
- *The Civic Education Study (CIVED 1999)*
- *ISSP 2004*
- *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya

- zárt kérdések
- nyitott kérdések
- asszociációs kérdésblokk
- ezek kombinációi

- Példák

- *Simon János (1990-92)*
- *Erős Ferenc, Murányi István (1994-96)*
- *The Civic Education Study (CIVED 1999)*
- *ISSP 2004*
- *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya
 - zárt kérdések
 - nyitott kérdések
 - asszociációs kérdésblokk
 - ezek kombinációi
- Példák
 - *Simon János (1990-92)*
 - *Erős Ferenc, Murányi István (1994-96)*
 - *The Civic Education Study (CIVED 1999)*
 - *ISSP 2004*
 - *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya
 - zárt kérdések
 - nyitott kérdések
 - asszociációs kérdésblokk
 - ezek kombinációi
- Példák
 - *Simon János (1990-92)*
 - *Erős Ferenc, Murányi István (1994-96)*
 - *The Civic Education Study (CIVED 1999)*
 - *ISSP 2004*
 - *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya
 - zárt kérdések
 - nyitott kérdések
 - asszociációs kérdésblokk
 - ezek kombinációi
- Példák
 - *Simon János* (1990-92)
 - *Erős Ferenc, Murányi István* (1994-96)
 - *The Civic Education Study* (CIVED 1999)
 - *ISSP 2004*
 - *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya
 - zárt kérdések
 - nyitott kérdések
 - asszociációs kérdésblokk
 - ezek kombinációi
- Példák
 - *Simon János* (1990-92)
 - *Erős Ferenc, Murányi István* (1994-96)
 - *The Civic Education Study* (CIVED 1999)
 - *ISSP 2004*
 - *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya
 - zárt kérdések
 - nyitott kérdések
 - asszociációs kérdésblokk
 - ezek kombinációi
- Példák
 - *Simon János* (1990-92)
 - *Erős Ferenc, Murányi István* (1994-96)
 - *The Civic Education Study* (CIVED 1999)
 - *ISSP 2004*
 - *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Korábbi kutatások

- Kvantitatív kutatások túlsúlya
 - zárt kérdések
 - nyitott kérdések
 - asszociációs kérdésblokk
 - ezek kombinációi
- Példák
 - *Simon János* (1990-92)
 - *Erős Ferenc, Murányi István* (1994-96)
 - *The Civic Education Study* (CIVED 1999)
 - *ISSP 2004*
 - *"Iskola és társadalom" 2005-2008 kutatás*

Áttekintés

- 1 A kutatásról
- 2 A definiálás nehézségei
- 3 Korábbi kutatások
- 4 Az új módszer**
 - A módszer bemutatása
 - A módszer eredményei
- 5 Összegzés

Áttekintés

- 1 A kutatásról
- 2 A definiálás nehézségei
- 3 Korábbi kutatások
- 4 Az új módszer**
 - **A módszer bemutatása**
 - A módszer eredményei
- 5 Összegzés

A módszer bemutatása

- "Rendhagyó" fókuszcsoportos interjú
- Felépítése
 - brainstorming a demokrácia fogalmáról
 - felmerült fogalmi elemek csoportosítása az alanyok által felvetett szempontok szerint
 - tíz legfontosabb elem konszenzusos kiválasztása

A módszer bemutatása

- "Rendhagyó" fókuszcsoportos interjú
- Felépítése
 - 1 brainstorming a demokrácia fogalmáról
 - 2 felmerült fogalmi elemek csoportosítása az alanyok által felvetett szempontok szerint
 - 3 tíz legfontosabb elem konszenzusos kiválasztása

A módszer bemutatása

- "Rendhagyó" fókuszcsoportos interjú
- Felépítése
 - 1 brainstorming a demokrácia fogalmáról
 - 2 felmerült fogalmi elemek csoportosítása az alanyok által felvetett szempontok szerint
 - 3 tíz legfontosabb elem konszenzusos kiválasztása

A módszer bemutatása

- "Rendhagyó" fókuszcsoportos interjú
- Felépítése
 - 1 brainstorming a demokrácia fogalmáról
 - 2 felmerült fogalmi elemek csoportosítása az alanyok által felvetett szempontok szerint
 - 3 tíz legfontosabb elem konszenzusos kiválasztása

A módszer bemutatása

- "Rendhagyó" fókuszcsoportos interjú
- Felépítése
 - 1 brainstorming a demokrácia fogalmáról
 - 2 felmerült fogalmi elemek csoportosítása az alanyok által felvetett szempontok szerint
 - 3 tíz legfontosabb elem konszenzusos kiválasztása

Áttekintés

- 1 A kutatásról
- 2 A definiálás nehézségei
- 3 Korábbi kutatások
- 4 Az új módszer**
 - A módszer bemutatása
 - **A módszer eredményei**
- 5 Összegzés

Brainstorming

szabad gondolatok	nyilvánosság	szociális jólét
választás	felelősség	közteherviselés
egyenlőség (jogi/szociális)	legitim hatalom	társ.-i szolidaritás
döntési lehetőség	gyülekezési jog	ideológiamentes oktatás
egyenlő esélyek	társ.-i játékszabályok	információkhoz való hozzájutás szabadsága
szólásszabadság	részvétel	állampolgárok védelme
népuralom	vállásszabadság	hatalmi ágak szétválasztása
közös hatalomgyakorlás	nemzeti ünnepek szabadsága	közös felelősség
sajtószabadság	jogvédelem és törvényesség	zéró tolerancia
többpártrendszer	mások véleményének tisztelete	szabadidő szabadsága
állampolgári ismeretek	kisebbségi jogok tisztelete	mások tisztelete
köztársaság	túlzott szabadsággal való visszaélés	kultúrák tisztelete

A fogalmi elemek csoportosítása

- 1 Szabadsággal kapcsolatos elemek (7)
- 2 Politikai berendezkedéssel kapcsolatos elemek (8)
- 3 Negatív elemek (2)
- 4 Szabályok, törvények, jogok (4)
- 5 Morális dimenzió (4)
- 6 Együttműködés dimenziója (10)
- 7 Állampolgári elvárások a demokráciával szemben -
Elvárások az állampolgárokkal szemben
- 8 Intézményi szint - Egyéni szint

A fogalmi elemek csoportosítása

- 1 Szabadsággal kapcsolatos elemek (7)
- 2 Politikai berendezkedéssel kapcsolatos elemek (8)
- 3 Negatív elemek (2)
- 4 Szabályok, törvények, jogok (4)
- 5 Morális dimenzió (4)
- 6 Együttműködés dimenziója (10)
- 7 Állampolgári elvárások a demokráciával szemben -
Elvárások az állampolgárokkal szemben
- 8 Intézményi szint - Egyéni szint

A fogalmi elemek csoportosítása

- 1 Szabadsággal kapcsolatos elemek (7)
- 2 Politikai berendezkedéssel kapcsolatos elemek (8)
- 3 Negatív elemek (2)
- 4 Szabályok, törvények, jogok (4)
- 5 Morális dimenzió (4)
- 6 Együttműködés dimenziója (10)
- 7 Állampolgári elvárások a demokráciával szemben -
Elvárások az állampolgárokkal szemben
- 8 Intézményi szint - Egyéni szint

A fogalmi elemek csoportosítása

- 1 Szabadsággal kapcsolatos elemek (7)
- 2 Politikai berendezkedéssel kapcsolatos elemek (8)
- 3 Negatív elemek (2)
- 4 Szabályok, törvények, jogok (4)
- 5 Morális dimenzió (4)
- 6 Együttműködés dimenziója (10)
- 7 Állampolgári elvárások a demokráciával szemben -
Elvárások az állampolgárokkal szemben
- 8 Intézményi szint - Egyéni szint

A fogalmi elemek csoportosítása

- 1 Szabadsággal kapcsolatos elemek (7)
- 2 Politikai berendezkedéssel kapcsolatos elemek (8)
- 3 Negatív elemek (2)
- 4 Szabályok, törvények, jogok (4)
- 5 Morális dimenzió (4)
- 6 Együttműködés dimenziója (10)
- 7 Állampolgári elvárások a demokráciával szemben -
Elvárások az állampolgárokkal szemben
- 8 Intézményi szint - Egyéni szint

A fogalmi elemek csoportosítása

- 1 Szabadsággal kapcsolatos elemek (7)
- 2 Politikai berendezkedéssel kapcsolatos elemek (8)
- 3 Negatív elemek (2)
- 4 Szabályok, törvények, jogok (4)
- 5 Morális dimenzió (4)
- 6 Együttműködés dimenziója (10)
- 7 Állampolgári elvárások a demokráciával szemben -
Elvárások az állampolgárokkal szemben
- 8 Intézményi szint - Egyéni szint

A fogalmi elemek csoportosítása

- 1 Szabadsággal kapcsolatos elemek (7)
- 2 Politikai berendezkedéssel kapcsolatos elemek (8)
- 3 Negatív elemek (2)
- 4 Szabályok, törvények, jogok (4)
- 5 Morális dimenzió (4)
- 6 Együttműködés dimenziója (10)
- 7 Állampolgári elvárások a demokráciával szemben -
Elvárások az állampolgárokkal szemben
- 8 Intézményi szint - Egyéni szint

A fogalmi elemek csoportosítása

- 1 Szabadsággal kapcsolatos elemek (7)
- 2 Politikai berendezkedéssel kapcsolatos elemek (8)
- 3 Negatív elemek (2)
- 4 Szabályok, törvények, jogok (4)
- 5 Morális dimenzió (4)
- 6 Együttműködés dimenziója (10)
- 7 Állampolgári elvárások a demokráciával szemben -
Elvárások az állampolgárokkal szemben
- 8 Intézményi szint - Egyéni szint

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Tíz legfontosabb elem kiválasztása

- 1 jogi egyenlőség
- 2 szólásszabadság
- 3 többpártrendszer
- 4 közteherviselés
- 5 nyilvánosság
- 6 felelősség
- 7 legitim hatalom
- 8 jogvédelem és törvényesség
- 9 információkhoz való hozzájutás szabadsága
- 10 hatalmi ágak szétválasztása

Felmerülő kérdések

- Szabadság értelmezése
- Az eszme és a megvalósulás közötti különbség
- Mihez képest értelmezhető a demokrácia?
 - Önmagában is
 - Másik rendszerhez viszonyítva

Felmerülő kérdések

- Szabadság értelmezése
- Az eszme és a megvalósulás közötti különbség
- Mihez képest értelmezhető a demokrácia?
 - Önmagában is
 - Másik rendszerhez viszonyítva

Felmerülő kérdések

- Szabadság értelmezése
- Az eszme és a megvalósulás közötti különbség
- Mihez képest értelmezhető a demokrácia?
 - Önmagában is
 - Másik rendszerhez viszonyítva

Felmerülő kérdések

- Szabadság értelmezése
- Az eszme és a megvalósulás közötti különbség
- Mihez képest értelmezhető a demokrácia?
 - Önmagában is
 - Másik rendszerhez viszonyítva

Felmerülő kérdések

- Szabadság értelmezése
- Az eszme és a megvalósulás közötti különbség
- Mihez képest értelmezhető a demokrácia?
 - Önmagában is
 - Másik rendszerhez viszonyítva

Áttekintés

- 1 A kutatásról
- 2 A definiálás nehézségei
- 3 Korábbi kutatások
- 4 Az új módszer
 - A módszer bemutatása
 - A módszer eredményei
- 5 **Összegzés**

Az alkalmazott módszer előnyei

- A kutató hatásának csökkentése
- Csoportok nyújtotta reprezentációk vizsgálatának lehetősége
- Fogalomalkotás folyamatának vizsgálhatósága
- Továbbgondolás lehetőségei:
 - Az eredmények elméleti és gyakorlati használhatósága
 - A módszer használata más fogalmak reprezentációjának kutatásában

Az alkalmazott módszer előnyei

- A kutató hatásának csökkentése
- Csoportok nyújtotta reprezentációk vizsgálatának lehetősége
- Fogalomalkotás folyamatának vizsgálhatósága
- Továbbgondolás lehetőségei:
 - Az eredmények elméleti és gyakorlati használhatósága
 - A módszer használata más fogalmak reprezentációjának kutatásában

Az alkalmazott módszer előnyei

- A kutató hatásának csökkentése
- Csoportok nyújtotta reprezentációk vizsgálatának lehetősége
- Fogalomalkotás folyamatának vizsgálhatósága
- Továbbgondolás lehetőségei:
 - Az eredmények elméleti és gyakorlati használhatósága
 - A módszer használata más fogalmak reprezentációjának kutatásában

Az alkalmazott módszer előnyei

- A kutató hatásának csökkentése
- Csoportok nyújtotta reprezentációk vizsgálatának lehetősége
- Fogalomalkotás folyamatának vizsgálhatósága
- Továbbgondolás lehetőségei:
 - Az eredmények elméleti és gyakorlati használhatósága
 - A módszer használata más fogalmak reprezentációjának kutatásában

Az alkalmazott módszer előnyei

- A kutató hatásának csökkentése
- Csoportok nyújtotta reprezentációk vizsgálatának lehetősége
- Fogalomalkotás folyamatának vizsgálhatósága
- Továbbgondolás lehetőségei:
 - Az eredmények elméleti és gyakorlati használhatósága
 - A módszer használata más fogalmak reprezentációjának kutatásában

Az alkalmazott módszer előnyei

- A kutató hatásának csökkentése
- Csoportok nyújtotta reprezentációk vizsgálatának lehetősége
- Fogalomalkotás folyamatának vizsgálhatósága
- Továbbgondolás lehetőségei:
 - Az eredmények elméleti és gyakorlati használhatósága
 - A módszer használata más fogalmak reprezentációjának kutatásában

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!